

Ministerstvo financí
Odbory 53 a 54
Oddělení 531 a 543

Č.j. 53 a 54/90 882/2002

V Praze dne 23. září 2002

Vyřizuje: Ing. Josef Pomyje, l. 4285
Mgr. Jana Tvareková, l. 2499

P o k y n ě. D - 240

Informace daňovým subjektům k postupu řešení důsledků povodní v oblasti účetnictví a daní z příjmů a o osvobození od správních a soudních poplatků

1) Postup účetních jednotek v případě zničení nebo poškození účetních záznamů a daňových dokladů v souvislosti s povodněmi v měsíci srpnu 2002

Účetní jednotky (§ 1 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění), jimž v důsledku povodní došlo ke zničení nebo poškození účetních záznamů a daňových dokladů, oznámí tuto skutečnost bez zbytečného odkladu místně příslušnému finančnímu úřadu, nejpozději však do **31. října 2002**. S ohledem na jejich povinnost podle § 33 odst. 8 zákona o účetnictví, t.j. **zajistit ochranu** účetních záznamů (§ 4 odst. 4 a 5 uvedeného zákona) a jejich obsahu, použitých technických prostředků, nosičů informací a programového vybavení **před** jejich zneužitím, **poškozením, zničením**, neoprávněnou změnou či přístupem k nim, ztrátou nebo odcizením, je nutné v oznámení uvést důvody, proč nebylo možné zničení nebo poškození účetních záznamů a daňových dokladů předejít.

Finanční úřad ověří tyto skutečnosti a jejich rozhodující příčiny místním šetřením, o němž podle povahy zjištění sepíše protokol o místním šetření nebo úřední záznam (§ 15 odst. 8 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů), jehož opis předá též účetní jednotce. Nezávisle na tom účetní jednotka zahájí realizaci opatření k obnovení průkaznosti účetnictví, v prvé řadě provedením inventarizace majetku a závazků, která bude v závislosti na rozsahu zničení nebo poškození účetních záznamů zároveň podkladem pro případné sestavení zahajovací rozvahy.

Odkazování se na zničení nebo poškození účetních záznamů a daňových dokladů povodní až v okamžiku zahájení daňové kontroly, pokud bude následovat po shora uvedeném datu, bude bráno na zřetel pouze v odůvodněných případech. Ani podané oznámení však nevylučuje použití pomůcek při stanovení daňové povinnosti, pokud budou splněny zákonné podmínky (§ 31 odst. 5 a 6 zákona o správě daní a poplatků); míra jejich použití však bude záviset na rozsahu skutečností rozhodných pro správné stanovení daňové povinnosti, které nebude možné zjistit dokazováním.

Obdobně mohou postupovat i poplatníci - fyzické osoby, kteří nejsou účetní jednotkou.

2) Daňové aspekty darů poskytnutých ve prospěch postižených povodněmi

Hodnota darů poskytnutých obcím, krajům, organizačním složkám státu, právníckým osobám se sídlem na území České republiky nebo právníckým osobám, které jsou pořadatelé veřejných sbírek podle zákona č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách, a dále fyzickým osobám s bydlištěm na území České republiky provozujícím školská a zdravotnická zařízení a zařízení na ochranu opuštěných zvířat nebo ohrožených druhů zvířat, ke zmírnění následků a na odstraňování škod způsobených povodněmi, je součástí celkové hodnoty darů poskytnutých ve zdaňovacím

období na účely vymezené v § 15 odst. 8 a § 20 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Dárci, **fyzické osoby**, si mohou hodnotu darů poskytnutých na shora uvedené účely odečíst od základu daně za podmínky, že jejich úhrnná hodnota ve zdaňovacím období přesáhne 2 % ze základu daně anebo bude činit alespoň 1000 Kč, v úhrnu nejvýše 10 % ze základu daně. Dárci, **právníkové osoby**, s výjimkou poplatníků kteří nejsou založeni nebo zřízení za účelem podnikání, za podmínky, že hodnota daru bude činit alespoň 2000 Kč a jejich úhrnná hodnota ve zdaňovacím období nepřesáhne 5 % ze základu daně sníženého podle § 34 zákona o daních z příjmů.

Poskytnutí daru prokazuje dárce dokladem, z něhož musí být patrné, kdo je příjemcem daru, účel na který byl dar poskytnut a datum darování. I bez potvrzení konečného příjemce mohou finanční úřady uznat poskytnutí peněžního daru, pokud poplatník doloží (např. příkazem k úhradě a výpisem z bankovního účtu, podacím potvrzením poštovní poukázky, příjmovým dokladem apod.), že finanční prostředky byly poukázány na povodňový bankovní účet, zřízený k účelu veřejné sbírky, která je zaevidována v centrální evidenci veřejných sbírek vedené podle § 26 odst. 2 a 3 zákona č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách, Ministerstvem vnitra. Aktuální informace z centrální evidence veřejných sbírek zveřejňuje Ministerstvo vnitra na své internetové stránce.

Podrobnější informace o veřejných sbírkách konaných v souladu se zákonem o veřejných sbírkách ve prospěch postižených povodněmi, nezbytné pro stanovení základu daně z příjmů fyzických osob a právnických osob za zdaňovací období kalendářního roku 2002, zveřejní Ministerstvo financí pro potřebu daňové veřejnosti a územních finančních orgánů v závěru roku 2002 ve Finančním zpravodaji.

3) Osvobození od správních a soudních poplatků

Podle vyhlášky Ministerstva financí č. 270/1998 Sb., o osvobození od správního poplatku, jsou fyzické nebo právnické osoby, přímo postižené přírodní živelní pohromou na území ČR, osvobozeny od správního poplatku, jsou-li pro ně prováděny v souvislosti s touto přírodní živelní pohromou úkony zpoplatňované podle sazebníku správních poplatků, který je nedílnou součástí zákona o správních poplatcích.

Podle vyhlášky Ministerstva financí č. 5/1999 Sb., o osvobození některých druhů poplatných úkonů od soudních poplatků v důsledku přírodních živelních pohrom, jsou osvobozeny návrhy fyzických nebo právnických osob zpoplatňované podle následujících položek sazebníku soudních poplatků, který je nedílnou součástí zákona o soudních poplatcích.

Jde o tyto položky sazebníku soudních poplatků

- pol. 8 písm. c) návrh na změnu nebo doplnění zápisu podnikatele v obchodním rejstříku;
- pol. 23 vystavení úředního vysvědčení o skutečnostech známých ze soudních spisů;
- pol. 24 za vyhotovení stejnopisu, opisu, kopie nebo fotokopie listin, protokolů, příloh, záznamů, rejstříků, evidencí, knih a jiných částí spisů vedených soudem včetně pořizovaných výpisů z nich;
- pol. 25 za ověření listiny;
- pol. 26 za ověření podpisu na listině nebo jejím stejnopisu.

Ústřední ředitel sekce 051